

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
_____ dos. Zaur Məmmədov
"____" _____ 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050807- Sosial iş

Fakültə: Tarix və coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

1. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Sosial işdə idarəetmə

Fənn proqramı: Proqram Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin 2386 nömrəli, 28.08.2020-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPF-B23

Tədris ili: III (2025-2026) semestr: V

Tədris yükü: Ümumi-150 saat; Auditoriya saati-45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: B/m. Məmmədova Sədabə Məmməd qızı

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı: s.mammad1007@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə. Məmmədov k. 19

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat:

1. Mətləbov M. , Şabanov Z. , Ələkbərov F. İdarəetmə nəzəriyyəsi 2012
2. Musabəyov R. Dövlət və cəmiyyət, Bakı 2000
3. Aytəkin Hüseynli . Bakı, 2013,
4. Şavanov Z.M. İdarəetmə təfəkkürü: tarix və müasirlik. Bakr, Təhsil işığı, 2010
5. Cavid Şahmalıyev . Sosial iş bacarıqları
6. Rəna Məmmədova . Sosial iş giriş Müntəxəbat. I hissə. Bakı
7. A.D. Zamanov, H.L Əliyeva. Sosial işin əsasları. Bakı -2015
8. M.Zeynalova. İnsan alveri qurbanlarının reabilitasiyası və sosial reintegrasiyasına dair metodiki vəsait, 2010
9. Əmrəhli L. Şəxsiyyət və cəmiyyət. (Psixoloji etüdlər) Bakı-2007

Əlavə ədəbiyyat:

1. Çələbiyev N. Ailə psixologiyası. 2015
2. Bayramov Ə.S., Əlizadə Ə. Ə. Sosial psixologiya. Bakı 2003

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən prerekvizit fənn yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

İdarəetmə elminin metodları idarəetmə münasibətləri, onların inkişafı və sosial proseslərlə qarşılıqlı fəaliyyət haqqında yeni biliklər əldə etməyə imkan yaradan məqsədyönlü fəaliyyətlərin məcmusunu təşkil edir. İstənilən sosial sistem bu sistemdən kənarda mövcud olan digər sosial sistemlərlə əhatə olunur və müəyyən dərəcədə həmin sosial sistemlərin təsirinə məruz qalır. Prinsip etibarı ilə sosial sistemlər həmçinin xarici idarəetmə üçün mühit yaradır və bununla da kənar sistemlərin obyektlərinə təsiretmə imkanı əldə edirlər. Hər bir sistem başqa bir yüksək sistem tərəfindən öz məqsədlərinə nail olmaq naminə yaradılır. Sistemin fəaliyyət məqsədləri onun vəzifələrində, yəni idarəetmə sisteminin əsas funksiyalarında və icra üçün yaradılmış bu sistemin özü ilə konkretləşdirilir. Sistemin bütün funksiyalarının uzlaşdırılması və reallaşdırılması məqsədlə və ümumiyyətlə, onun özünü qoruma və inkişafı naminə yeni sahələr arası ümumi rəhbərlik funksiyası meydana çıxır. Bütün sadalanmış funksiyalar təminədiçi funksiyaların həyata keçirilməsini tələb edir. Beləliklə, idarəetmənin funksiyaları, yəni hər bir idarəetmənin xüsusi, təminədiçi və ümumi funksiyaları mövcuddu

VII. Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII. Qiymətləndirmə:

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30

bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Ümumi balların cəmi	Qiymət (sözlə)	Hərflə
91 – 100	əla	(A)
81 – 90	çox yaxşı	(B)
71 – 80	Yaxşı	(C)
61 – 70	Kafi	(D)
51 – 60	qənaətbəxş	(E)
51- baldan aşağı	qeyri-kafi	(F)

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməyəcək.

X. Təqvim planı: Mühazirə 30 saat.Seminar 15 saat. Cəmi 45 saat

N	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Müh	Sem	Tarix
1	Mövzu: İdarəetmə elminə giriş Plan 1. İdarəetmə təfəkkürünün meydana gəlməsi və inkişafı 2. İdarəetmə nəzəriyyəsinin predmeti, onun məqsəd və vəzifələri	2	2	
2	Mövzu: İdarəetmə sisteminin məqsəd və vəzifələri Plan 1. İdarəetmə sisteminin məqsəd, vəzifə və funksiyaları 2.İdarəetmə strukturunun tipləri və qurulması prinsipləri	2		
3	Mövzu: Sosial idarəetmənin ümumi xarakteristikaları Plan 1.İdarəetmənin anlayışı, onun yaranma tarixi və növləri. 2. Sosial idarəetmə elminin predmeti və məzmunu	2	2	
4	Mövzu: İdarəetmə elmində klassik və çağdaş nəzəriyyələr Plan 1. Qərbdə idarəetmə nəzəriyyələrinin meydana gəlməsi 2. Qərbdə idarəetmənin çağdaş nəzəriyyələri 3. Çağdaş dövrdə idarəetmənin dövlət tənzimlənməsi modelləri	2		
5	Mövzu: Çağdaş dövrdə siyasi idarəetmə və ideologiya Plan 1. İdarəetmədə mövcud siyasi və ya inzibati idarəetmə sistemləri 2. İdarəetmədə mərkəzi və yerli dövlət orqanlarının. əhəmiyyəti 3. Çağdaş idarəetmənin Avropa modeli 4. İdarəetmənin Yaponiya modeli	2	2	
6	Mövzu: Komanda işi-heyətlə işin düzgün qurulması Plan 1.Komandanın təşkil edilməsinin mərhələləri 2. Komandada iş birliyi 3. Heyətin seçilməsi 4. Kadrların uyğunlaşdırılması (adaptasiyası) 5. Sosial müdafiə müəssisələri heyətinin idarəedilməsinin xüsusiyyətləri	2		
7	Mövzu: Effektiv Taym-menecment (vaxtın idarə edilməsi) Plan 1.Vaxtın idarə edilməsi 2.Taym-menecmentin üstünlükləri 3.Taym menecmentin əsas qaydaları	2	2	
8	Mövzu: Münaqişələrin qarşısının alınması, həlli və ya idarə olunması Plan 1. Konfliktin əsas struktur elementləri aşağıdakılardır 2. Konfliktlərin tipləri və növləri 3.Konfliktlərin sosial mühitə dağıdıcı təsirləri 4.Konfliktlərin idarə edilməsi metodları 5.Konfliktlərin idarə edilməsi prinsipləri 6.Münaqişələri tənzimləmə texnologiyaları	2		
9	Mövzu: Sosial işin idarəetmə prosesində rəhbərin rolu			

	Plan 1.İdarəetmə üslubu 2.Rəhbər rollarının təsviri	2	2	
10	Mövzu: Rəhbərliklə işgüzar münasibətlərin qurulması 1.Rəhbər və tabelikdə olanlar arasında qarşılıqlı əlaqə elementləri 2. Rəhbərin əxlaq və davranış nümunələri 3. İşgüzar etikanın 6 əsas prinsipi (Amerikalı tədqiqatçı, sosioloq Cen Yager)	2		
11	Mövzu: Sosial işdə liderlik Plan 1.Liderin əlamətləri 2.Liderliyin növləri/tiplərinin təsnifatı 3.Real idarəetmə praktikasında liderlik növləri	2	2	
12	Mövzu Lider və menecerin müqayisəsi Plan 1.Lider və menecer arasındakı fərq 2.Liderliyin mahiyyəti 3.Liderliyin və menecmentin əsas strategiyasını göstərən matriks	2		
13	Mövzu: Sosial işdə idarəetmə zamanı heyətin motivasiyası və stimullaşdırılması Plan 1. Sosial işdə idarəetmə zamanı heyətin motivasiyası və stimullaşdırılması 2.Əmək motivlərinin növləri 3.Motivasiya metodları 4.Stimullaşdırmaya da aid nəzəriyyələr	2	2	
14	Mövzu: Sosial idarəetmənin proqnozlaşdırılması, modelləşdirilməsi və layihələşdirilməsi 1.Proqnozların metodları 2.Sosial sferada modelləşdirmə 3.Sosial Xidmət Mərkəzinin daxili strukturu 4. Sosial idarəetmədə layihələşdirmə 5.Sosial layihələşdirmə vasitələri	2		
15	Mövzu: İdarəetmə prosesinin anlayışı, onun ardıcıl və dövrü xarakteri Plan 1.İdarəetmə prosesinin anlayışı 2.İdarəetmə prosesinin ardıcıl və dövrü xarakteri	2	1	
	Cəmi	30 s.	15s.	

XI.Fənn üzrə tələblər:

Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr səviyyəsinin tələbələri üçün müstəqil fənn kimi tədris olunur.Kursun tədrisində ilk növbədə “ sosial işdə idarəetmə”nin mövzusu, vəzifələri, əsas problemləri, ayrı-ayrı bölmələri barədə izahlara yer verilir.Tələbələr “sosial işdə idarəetmə ” fənnini öyrənməklə idarəetmə sistemiylə bağlı zəruri biliklərə yiyələnəcəklər.

Fənnin tədrisinə verilən tələblər bunlardır:

- Tədris zamanı zəruri olan etik bilik, bacarıq və vərdişləri inkişaf etdirmək;
- Tələbələri sosial iş prosesi ilə tanış etmək;
- Tələbələri sosial işdə müdaxilə metodları haqqında məlumatlandırmaq;

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Bu fənn sosial işdə idarəetmənin vacid olan amilləri, sosial işin üstünlükləri, sosial işçilərin kimliyi, onların ümumi dəyərləri, vətəndaşlarla münasibət, o cümlədən ədalət prinsipləri, həmkarlarına qarşı etik məsuliyyəti, onların vəzifə və məsuliyyətləri, iş yerlərinin təşkili, həssas qruplarla sosial işin təşkilinin əsas meyarları, komandada birgə işləmək bacarıqları, rəhbərliklə işgüzar münasibətlərin qurulması, heyətlə işin düzgün qurulması, vaxtın, resursların, bilik və bacarıqların effektiv idarəedilməsi, münaqişələrin qarşısının alınması, həlli və ya idarə olunması və s. kimi sahələri əhatə edir. Kursu başa vuran tələbələr semestrin sonunda sosial işdə idarəetmə istiqaməti üzrə vacib olan məlumatlar əldə edəcək, idarəetmə “alətləri”nin tətbiqi, komandada işləmək bacarıqları, iş prosesində vaxtın, resursların, bilik və bacarıqların effektiv idarəedilməsi mexanizmlərinin düzgün istifadəsi barədə biliklərə yiyələnəcəklər.

XIII. İmtahan sualları

1. İdarəetmə təfəkkürünün meydana gəlməsi və inkişafı
2. İdarəetmə nəzəriyyəsinin predmeti, onun məqsəd və vəzifələri

3. İdarəetmə sisteminin məqsəd, vəzifə və funksiyaları
4. İdarəetmə strukturunun tipləri və qurulması prinsipləri
5. İdarəetmənin anlayışı, onun yaranma tarixi və növləri
6. Sosial idarəetmə elminin predmeti və məzmunu
7. Qərbdə idarəetmə nəzəriyyələrinin meydana gəlməsi
8. Qərbdə idarəetmənin çağdaş nəzəriyyələri
9. Çağdaş dövrdə idarəetmənin dövlət tənzimlənməsi modelləri
10. İdarəetmədə mərkəzi və yerli dövlət orqanlarının əhəmiyyəti
11. İdarəetmədə mövcud siyasi və ya inzibati idarəetmə sistemləri.
12. Çağdaş idarəetmənin Avropa modeli.
13. İdarəetmənin Yaponiya modeli.
14. İdarəetmə metodlarının mahiyyəti, təsnifatı və formalaları
15. Komandanın təşkil edilməsinin mərhələləri
16. Komandada iş birliyi
17. Vaxtın idarə edilməsi
18. Taym-menecmentin üstünlükləri və əsas qaydaları
19. Konfliktlərin tipləri və növləri
20. Konfliktlərin idarə edilməsi metodları və prinsipləri
21. Münaqişələri tənzimləmə texnologiyaları
22. İdarəetmə üslubu
23. Rəhbər və tabelikdə olanlar arasında qarşılıqlı əlaqə elementləri
24. Rəhbərin əxlaq və davranış nümunələri
25. Liderliyin növləri/tiplərinin təsnifatı
26. Real idarəetmə praktikasında liderlik növləri
27. Lider və menecer arasındakı fərq
28. Liderliyin mahiyyəti
29. Liderliyin və menecmentin əsas strategiyasını göstərən matriks
30. Əmək motivlərinin növləri
31. Motivasiya metodları
32. Stimullaşdırmaya da aid nəzəriyyələr
33. Proqnozların metodları
34. Sosial sferada modelləşdirmə və layihələşdirmə
35. Sosial Xidmət Mərkəzinin daxili strukturu

XIV. Kollektiv sualları

I Kollektiv sualları

1. İdarəetmə təfəkkürünün meydana gəlməsi və inkişafı
2. İdarəetmə nəzəriyyəsinin predmeti, onun məqsəd və vəzifələri
3. İdarəetmə sisteminin məqsəd, vəzifə və funksiyaları
4. İdarəetmə strukturunun tipləri və qurulması prinsipləri
5. Qərbdə idarəetmə nəzəriyyələrinin meydana gəlməsi
6. Qərbdə idarəetmənin çağdaş nəzəriyyələri
7. Çağdaş dövrdə idarəetmənin dövlət tənzimlənməsi modelləri
8. İdarəetmədə mərkəzi və yerli dövlət orqanlarının əhəmiyyəti
9. Taym-menecmentin üstünlükləri
10. Taym-menecmentin əsas qaydaları

II Kollektiv sualları

1. Konfliktlərin tipləri və növləri
2. Münaqişələri tənzimləmə texnologiyaları
3. Rəhbər və tabelikdə olanlar arasında qarşılıqlı əlaqə elementləri
4. Rəhbərin əxlaq və davranış nümunələri
5. Liderliyin növləri/tiplərinin təsnifatı
6. Real idarəetmə praktikasında liderlik növləri
7. Əmək motivlərinin növləri

8. Stimullaşdırmaya da aid nəzəriyyələr
9. Liderliyin və menecmentin əsas strategiyasını göstərən matriks
10. Motivasiya metodlar

“Sosial işdə idarəetmə” fənninin sillabusu 050807-“Sosial iş” ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. *Sillabus “Pedaqogika, psixologiya və incəsənət” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.*

Fənn müəllimi:

b/m.S.M.Məmmədova

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev